

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco și Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 17 ianuarie 2013, declarat de către avocatul Cristina Iachimov în numele inculpatului

***Pașcan Mihail Anatolie**, născut la 16.05.1985, originar s. Geamăna, r-l Anenii Noi și domiciliat în s. Puhoi, r-l Ialoveni.*

Date privind termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 04.01.2011-24.09.2012,*
- 2. instanța de apel: 22.11.2012-17.01.2013,*
- 3. instanța de recurs(ordinar):04.06.2013-10.07.2013*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24.09.2012 inculpatul M. Pașcan, a fost condamnat, în baza art. 264 alin. (1) Cod Penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

In baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului M. Pașcan, a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de A. Soloviova, admisă parțial, dispunându-se încasarea de la M. Pașcan, suma de 58790 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond în baza materialului probator administrat în cauză a reținut că, la 24 octombrie 2010, aproximativ la ora 15:00, conducând autobuzul de model „Mercedes 313 CDI”, cu n/î COZ 227, deplasându-se pe bd. Dacia, din direcția str. Hristo Botev spre bd. Decebal, ajungând în regiunea blocului nr. 5 din bd. Dacia, mun. Chișinău, ignorând cerințele pct. 11 lit. f) RCR, a tamponat-o pe A. Soloviova, care traversa regulamentar partea carosabilă a drumului la trecerea de pietoni, astfel cauzând ultimei, leziuni corporale care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel, de către:

- Acuzatorul de stat A. Motuzoc, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei în modul stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia M. Pașcan să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod

Penal, stabilindu-i o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de conducere a mijloacelor de transport pe un termen de 1 an, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite să fie suspendată condiționat pe un termen de un an, pe motiv că, pedeapsa aplicată de prima instanță este prea blândă.

- Inculpatul M. Pașcan, prin care a solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă, cu anularea acțiunii civile în partea privind micșorarea sumei de 40 000 mii lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și cheltuielile legate de asistența juridică înaintate de reprezentantul părții vătămate, în suma de 11 000 lei.

În motivarea apelului inculpatul a indicat că, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o integral, pe parcursul tratamentului a contribuit cu susținere financiară la tratamentul victimei, având posibilitatea de a achita doar suma de 8 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2013, a fost admis parțial apelul procurorului și inculpatului, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, pronunțând o nouă hotărâre potrivit căreia, M. Pașcan a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod Penal stabilindu-i-se o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de conducere a mijloacelor de transport pe un termen de 1 an.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă, admisă și dispusă încasarea de la M. Pașcan, în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 18790 lei și prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

În rest sentința menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, instanța de fond, în baza probelor legal administrate și verificate în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității lor; a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și just a calificat acțiunile inculpatului M. Pașcan în baza art. 264 alin. (1) Cod Penal.

Totodată instanța de apel a conchis că, instanța de fond, la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei inculpatului M. Pașcan i-a stabilit o pedeapsă prea blândă care nu v-a atinge scopul corectării și reeducării acestuia.

În același context, Colegiul a conchis că, instanța de fond corect a dispus admiterea acțiunii civile în partea ce ține de prejudiciul material cauzat, cu excluderea sumei de 6000 lei, achitate de inculpat părții vătămate pentru tratamentul necesar, dispunând încasarea sumei de 18 790 lei, iar suma de 40000 lei cu titlu de prejudiciu moral fiind una pre mare, în raport cu cele petrecute cu partea vătămată.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul C. Iachimov în numele inculpatului M. Pașcan, care, exprimându-și dezacordul față de pedeapsa aplicată inculpatului, fiind în opinia recurenteii prea aspră, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că instanțele de fond și apel, nu au luat în considerație faptul că inculpatul a recunoscut integral vinovăția, a contribuit activ în cadrul urmăririi

penale la stabilirea adevărului, sincer s-a căit și i-a acordat părții vătămate un ajutor financiar în sumă de 6000 lei în timpul spitalizării acesteia.

Totodată recurenta a invocat că, ambele instanțe nu au reținut că, inculpatul a comis infracțiunea din imprudență, iar stabilirea pedepsei complimentare, l-a privat pe inculpat de dreptul unui venit legal, necesar pentru existență, acesta fiind și un impediment întru achitarea acțiunii civile.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a motivelor recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 ianuarie 2013 în prezența inculpatului M. Pașcan și avocatului C. Iachimov, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.176-181) și înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate – 14 februarie 2013(f.d. 174 și 181).

Din procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă că, la 14 februarie 2013, inculpatul precum și avocatul său, C. Iachimov, nu au fost prezenți la ședință (f.d. 182) însă, la 18 februarie 2013, în adresa ultimilor a fost expediată copia deciziei motivate pentru informare, ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 192).

La 24 aprilie 2013, avocatul C. Iachimov, în numele inculpatului M. Pașcan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 208).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile, nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

În speța dată, termenul de recurs de 30 zile se calculează începând cu 14 februarie 2013 și se epuizează la 16 martie 2013.

Având în vedere că această zi este nelucrătoare recursul putea fi depus până la 19 martie 2013.

Colegiul penal consideră că, recursul declarat de avocatul C. Iachimov în numele inculpatului M. Pașcan, este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 19 martie 2013.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În conformitate cu dispozițiile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală - *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit*

termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit formalismului legii procesual penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituție, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, prin textul menționat, a fost impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul C. Iachimov în numele inculpatului M. Pașcan este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. Din considerentele menționate și în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 17 ianuarie 2013, declarat de către de avocatul Cristina Iachimov în numele inculpatului Mihail Pașcan, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 iulie 2013.

Președinte	/semnat/	Petru Ursache
Judecători	/semnat/	Elena Covalenco
	/semnat/	Nicolae Gordilă

Copia corespunde originalului.
Judecător

Petru Ursache

**CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE
DISPOZITIV**

12 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 26 decembrie 2012, declarat de către inculpatul

***Bocearov Andrei Oleg**, născut la 09 iulie 1987, domiciliat în mun. Chișinău, str. Aeroport 2 ap. 5.*

Date privind termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 04.01.2012 - 23.03.2012.*
- 2. instanța de apel: 06.06.2012 – 26.12.2012.*
- 3. instanța de recurs(ordinar): 16.05.2013 – 12.06.2013.*

În conformitate cu prevederile art. 431, 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 26 decembrie 2012, declarat de către inculpatul Bocearov Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 19 iunie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

